

Železnice Slovenskej republiky

Generálne riaditeľstvo

Metodické usmernenie riaditeľa odboru

Metodické usmernenie riaditeľa odboru infraštruktúry k úrovňovému križovaniu nadmernej a/alebo nadrozmernej cestnej dopravy so železničnou dráhou

Zoznam adresátov:

Riaditelia VOJ OR

Na vedomie:

Riaditelia odborov 230, 410, 440

Externí adresáti

Spracovateľský/gestorský útvar Odbor 450 GR ŽSR	Číslo 36337/2024/O450-1	Označenie I-08-O450-2024
Účinnosť od dňom zverejnenia (21.05.2024)	Termín splnenia poslednej úlohy/aktuálnosť nariadenia do odvolania/zrušenia tohto usmernenia	
Schválil Mgr. Róbert Borčín, MSc, LL.M, v.r. riaditeľ odboru	Dňa 20.05.2024	

Predmet

Železničná infraštruktúra

Súvisiace interné riadiace akty a iné dokumenty

1. Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon), v znení neskorších predpisov
2. Vyhláška MDV SR č. 134/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevádzke vozidiel v cestnej premávke v znení neskorších predpisov
3. Zákon č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov
4. TP 103 - Technické podmienky Nadmerná a nadrozmerná doprava
5. Manuál - Predkladanie žiadostí o súhlas na križenie železničnej dráhy pri nadmernej a/alebo nadrozmernej doprave, v znení neskorších zmien

Toto metodické usmernenie riaditeľa odboru infraštruktúry GR ŽSR je vydané s cieľom prijať opatrenia na zabezpečenie bezpečnej a plynulej železničnej prevádzky pri úrovňovom križovaní nadmernej a/alebo nadrozmernej cestnej dopravy so železničnou dráhou, so zameraním sa na zníženie nehodovosti na železničných priecestiach.

Nadmerná a nadrozmerná doprava (NMRD) sa v podmienkach SR realizuje v súlade s § 8 zák. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon), v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a Technickými podmienkami Nadmerná a nadrozmerná doprava (TP 103) vydanými Ministerstvom dopravy a výstavby SR, v znení neskorších zmien (ďalej len „TP 103“).

Nadrozmerná doprava (NRD) je taká doprava, kde vozidlo, resp. jazdná súprava presahuje jeden, alebo viac najväčších prípustných rozmerov uvedených v § 4 Vyhlášky MDV SR č. 134/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevádzke vozidiel v cestnej premávke v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), kde sú v odseku 2 definované najväčšie prípustné rozmery pre jednotlivé kategórie vozidiel.

Nadmerná doprava (NMD) je taká doprava, kde vozidlo, resp. jazdná súprava presahuje jednu, alebo viac najväčších prípustných hmotností vozidiel, alebo jazdných súprav, alebo najväčších prípustných hmotností pripadajúcich na nápravu, uvedených v § 5 vyhlášky.

V prípade, že vozidlo/jazdná súprava vrátane prepravovaného nákladu presahuje najväčšie povolené rozmery uvedené v § 4 vyhlášky, alebo prevyšuje najväčšie povolené hmotnosti uvedené v § 5 vyhlášky, ide o NRD a NMD, resp. zvláštnu/výnimočnú dopravu, ktorá sa môže vykonávať len na základe povolenia na zvláštne užívanie pozemných komunikácií (ZUPK).

Povolenie na ZUPK vydáva cestný správny orgán v zmysle zákona. Ak má NMD s celkovou hmotnosťou nad 60 t, alebo NRD s výškou presahujúcou 4,5 m krížiť na úrovni koľají železničnú dráhu, resp. prechádzať pod trolejovým vedením, žiadateľ o ZUPK je povinný v súlade s § 8a ods. 4 zákona vyžiadať si súhlas na kríženie od vlastníka alebo prevádzkovateľa železničnej dráhy, resp. vlastníka alebo prevádzkovateľa trolejového vedenia, v tomto prípade od ŽSR.

Spôsob predkladania žiadostí o súhlas na kríženie železničnej dráhy pri NMRD voči ŽSR upravuje *Manuál Predkladanie žiadostí o súhlas na kríženie železničnej dráhy pri nadmernej a/alebo nadrozmernej doprave, v znení neskorších zmien* (ďalej len „Manuál“), ktorý je zverejnený na webovom sídle ŽSR <https://www.zsr.sk/dopravcovia/legislativa/predkladanie-ziadosti-suhlas-krizenie-zeleznicnej-drahy-pri-nadmernej-alebo-nadrozmernej-doprave/>.

Pre elimináciu nehodovosti na železničných priecestiach súvisiacich s NMRD, na zabezpečenie bezpečnej a plynulej železničnej prevádzky pri úrovňovom križovaní NMRD, ako aj pre zabezpečenie dodržiavania zákonných ustanovení samotnými žiadateľmi o súhlas na kríženie železničnej dráhy pri nadmernej a/alebo nadrozmernej cestnej doprave je potrebné dodržať nasledovné postupy:

1. Žiadateľ predloží Žiadosť o súhlas na kríženie železničnej dráhy pri nadmernej a/alebo nadrozmernej cestnej doprave (v súlade s Manuálom) na GR ŽSR, odbor infraštruktúry, oddelenie technické (ďalej len „Žiadosť“).
2. O 450 GR ŽSR preskúma Žiadosť žiadateľa, identifikuje železničné priecestia, ktoré sú predmetom kríženia NMRD so železničnou dráhou v súlade s prílohou *Zoznam a spôsob prekonávania objektov* a v prípade potreby Žiadosť vráti žiadateľovi na prepracovanie.
3. Pri posudzovaní prejazdu cez križujúce železničné priecestia sa prihliada predovšetkým na stav priecestnej konštrukcie, sklonové pomery na železničnom priecestí, šírku železničného priecestia a šírku cestného vozidla, resp. jazdnej súpravy, podjazdnú výšku popod trolejové vedenie a výšku cestného vozidla, resp. jazdnej súpravy, dĺžku cestného vozidla, resp. jazdnej súpravy.
4. V prípade indikácie zlého technického stavu priecestnej konštrukcie, kolidujúcej šírky cestného vozidla, resp. jazdnej súpravy so šírkou železničného priecestia, dĺžky cestného vozidla, resp. jazdnej súpravy nad 22 m, výšku cestného vozidla, resp. jazdnej súpravy nad 4,5 m a prejazd cez elektrifikované železničné priecestie, konzultuje O 450 GR ŽSR možnosti prejazdu s dotknutým správcom dotknutého železničného priecestia (VOJ OR).
5. O 450 GR ŽSR po preskúmaní Žiadosti a posúdení prejazdu v zmysle bodu 3 a 4 vydá súborné stanovisko k predloženej žiadosti o súhlas na kríženie železničnej dráhy pri nadmernej a/alebo nadrozmernej cestnej doprave za všetky dotknuté železničné priecestia najneskôr v lehote stanovenej v TP 103. Stanovisko odošle žiadateľovi a na sekretariát príslušného OR (v prípade potreby aj na odd. 456 - oddelenie oznamovacej a zabezpečovacej techniky a odd. 457 - oddelenie elektrotechniky O 450 GR ŽSR).
6. Žiadateľ je v prípade:
  - zlého technického stavu priecestnej konštrukcie,
  - výšky vozidla, resp. jazdnej súpravy nad 4,5 m a prejazde cez elektrifikované železničné priecestie,
  - kolidujúcej šírky vozidla, resp. jazdnej súpravy so šírkou železničného priecestia,
  - dĺžky vozidla, resp. jazdnej súpravy nad 22 mviazaný v podmienkach dopravy uvedených v súbornom stanovisku povinnosťou predložiť na Voj OR objednávku na výkon technického dozoru, resp. výlukových prác a zároveň predložiť harmonogram prepravy nákladu s uvedením času a dátumu každého prejazdu nákladu cez každé dotknuté železničné priecestie.
7. V prípade, že žiadateľ nepredloží na Voj OR podklady v súlade s bodom 6 v termínoch stanovených v súbornom stanovisku, Voj OR bezodkladne informuje o tejto skutočnosti O 450 GR ŽSR.

8. O 450 GR ŽSR môže pri porušení stanovených podmienok dopravy žiadateľom o súhlas na kríženie železničnej dráhy pri nadmernej a/alebo nadrozmernej cestnej doprave udelený súhlas na krížovanie NMRD cez železničné priecestia zrušiť.
9. VOJ OR na základe doručeného súhlasného súborného stanoviska posúdi nevyhnutnosť výkonu technického dozoru pri krížení NMRD cez železničné priecestia a v prípade potreby povinne zabezpečí výkon technického dozoru, resp. výkon výlukových prác (napätiová výluka, resp. dvíhanie trakčného vedenia).
10. Pri posudzovaní nevyhnutnosti výkonu technického dozoru VOJ OR prihliada predovšetkým na harmonogram prepravy nákladu s uvedením času a dátumu každého prejazdu nákladu cez každé železničné priecestie. V ideálnom prípade odporučí VOJ OR žiadateľovi na základe objednávky na výkon technického dozoru taký čas prejazdu NMRD cez krížujúce železničné priecestia s ohľadom na prevádzkové intervaly železničnej dopravy, aby výkon technického dozoru nebol nevyhnutný. V opačnom prípade je potrebné plnenie úloh v zmysle bodu 9. VOJ OR na základe podkladov v zmysle bodu 6 vyčíslí žiadateľovi náklady na zabezpečenie týchto služieb.
11. O 450 GR ŽSR eviduje všetky žiadosti o súhlas na kríženie železničnej dráhy pri nadmernej a/alebo nadrozmernej cestnej doprave ako aj vydané súborné stanoviská a k 31.03. príslušného kalendárneho roka vypracuje analýzu dodržiavania stanovených podmienok dopravy žiadateľmi za predchádzajúci kalendárny rok.

Pre zabezpečenie realizácie tohto metodického usmernenia ukladám:

1. S obsahom tohto metodického usmernenia preukázateľne poučiť do úvahy prichádzajúcich zamestnancov sekcií RD, EE, OZT, ŽTS VOJ OR.

T: najneskôr 10 dní od účinnosti/d'alej podľa potreby

Z: riaditeľ VOJ OR

2. Zabezpečiť zverejnenie tohoto dokumentu na vedomie externým žiadateľom na internetovej stránke ŽSR v sekcii Dopravcovia /Legislatíva /Kríženie žel. dráhy pri nadmernej/nadrozmernej doprave.

T: najneskôr 10 dní od účinnosti/d'alej podľa potreby

Z: O 450, VOJ ŽT

Mgr. Róbert Borčín, MSc, LL.M, v. r.
riaditeľ odboru

Za správnosť vyhotovenia: Bc. Monika Kaščáková